

Årsrapport
Ytre Helgeland brann og redning
2024

Innholdsfortegnelse

Forord	4
Ytre Helgeland brann og redning (YHBR).....	5
Innbyggere.....	5
Brannstasjoner.....	6
Personell og kjøretøy.....	7
Bemanning.....	7
Vaktordning:	7
Kompetanse på personellet.....	8
Kjøretøy	8
Arbeidsmiljøutvalg.....	8
Avdeling for brannforebygging	9
Særskilte brannobjekter	9
Tilsyn:.....	9
Andre tiltak:	9
Oppfølging av utleieboliger som kommunen eier eller framleier	9
Boliger for vanskeligstilte.....	10
Boligtilsyn	10
YHBR samlet	10
Årsgebyr for feiing og tilsyn 2020-2024.....	11
Oversikt over antall feiinger og tilsyn i Alstahaug kommune	11
Oversikt over antall feiinger og tilsyn i Leirfjord kommune.....	12
Oversikt over antall feiinger og tilsyn i Dønna kommune.....	13
Fyrverkeri.....	13
Sandnessjøen videregående skole.....	13
Sandnessjøen ungdomsskole	14
Bekymringsmeldinger.....	14
Brannvesenets julekalender	14
Besøk hos bedrifter, lag og foreninger.....	14
Røykvarslerens dag.....	14
Bjørnis.....	15
Kursaktivitet.....	15
Avdeling for beredskap.....	16
Utvikling i type oppdrag årene 2021-2024.....	16

Automatisk brannalarm.....	17
Brann i bygning.....	17
Naturhendelser.....	17
Utvikling i antall oppdrag i den enkelte kommune.....	17
Lederopplæring.....	18
Øvelser.....	18
Åpen dag på brannstasjonen.....	19
Grunnkurs deltid.....	20
Restverdiredning - RVR.....	20
Sør-Helgeland Interkommunale utvalg mot akutt forurensning.....	21
Våre største utfordringer framover.....	22
Demografi.....	22
Nye energibærere og energikilder.....	22
Klima.....	23
Kommuneøkonomi.....	23

Forord

2024 er det første året i brannvesenets 4-årige tiltaksplan for å tette hull etter risiko- og sårbarhets-, forebyggende- og beredskapsanalysen som ble vedtatt av våre kommuner i 2023. Vi er kommet godt i gang med tiltaksplanen og tror vi skal få gjennomført mange av de planlagte tiltakene de kommende 4 årene. Flere av tiltakene krever at det tilføres ekstra ressurser fra kommunene i forbindelse med behandlingen av årsbudsjett og økonomiplan i kommunestyrene. Så langt tyder det på at kommunene ser viktigheten av å prioritere tiltakene.

Vi har vært igjennom et år med mye aktivitet i det forebyggende arbeidet og innenfor beredskapen. Antall hendelser i beredskapen er gått opp 35 % siden i 2023 og vi har hatt 113 utrykninger i løpet av året.

Flere bygningsbranner

Etter mange år med få bygningsbranner i vårt området har vi hatt en markant økning i 2024. Vi har rykket ut på totalt 13 bygningsbranner. Dette kan være en tilfeldig økning, men vi vil i 2025 følge særskilt med på dette for å se om dette kan være en trend som fortsetter. Flere av brannene er tilknyttet risikoutsatte grupper og dessverre var det en omkommen i den ene bygningsbrannen. Vår forebyggende avdeling vil ha ekstra fokus på arbeidet inn mot private boliger og risikoutsatte grupper i årene som kommer.

Automatisk brannalarm (ABA)

Automatiske brannalarmer er årsak til mange unødige utrykninger fra brann- og redningsvesenene i Norge. I vårt område begynner vi nå å merke en økning av unødige utrykninger som skyldes ABA' er. Vi tror denne utviklingen vil forsterke seg. Kvaliteten på alarmanleggene er ofte ikke gode nok, og under installering av anleggene er det feil bruk av utstyr og feil plassering av utstyr som ofte er årsak til alarmene. Her må man på et nasjonalt nivå få et bedre regelverk som stiller strengere krav til anleggene.

Samarbeid må til for å lykkes

En suksessfaktor for godt forebyggende brannsikkerhetsarbeid er samarbeid. Skal vi lykkes med dette må alle bidra. Bygningseiere, næringsliv, kommunale etater, lag og foreninger er alle viktige aktører som må spille på lag for å skape brannsikre bo- og arbeidsforhold. Vår forebyggende avdeling jobber bredt med samarbeid innenfor mange områder. Vi ser en generell utvikling i samfunnet at vi får stadig flere i risikoutsatt gruppe. Et eksempel her er at vi ønsker at senioren skal bo lengre hjemme og klare seg selv. Dette betyr at kommunene må være enda flinkere med å til rette legge for dette, også med tanke på brannsikkerhet. Brann- og redningsvesenet vil ta initiativ til ekstra fokus på det tverrfaglige samarbeidet mellom kommunale etater i 2025 og årene fremover. Sammen kan vi gjøre hverdagen tryggere for våre innbyggere.

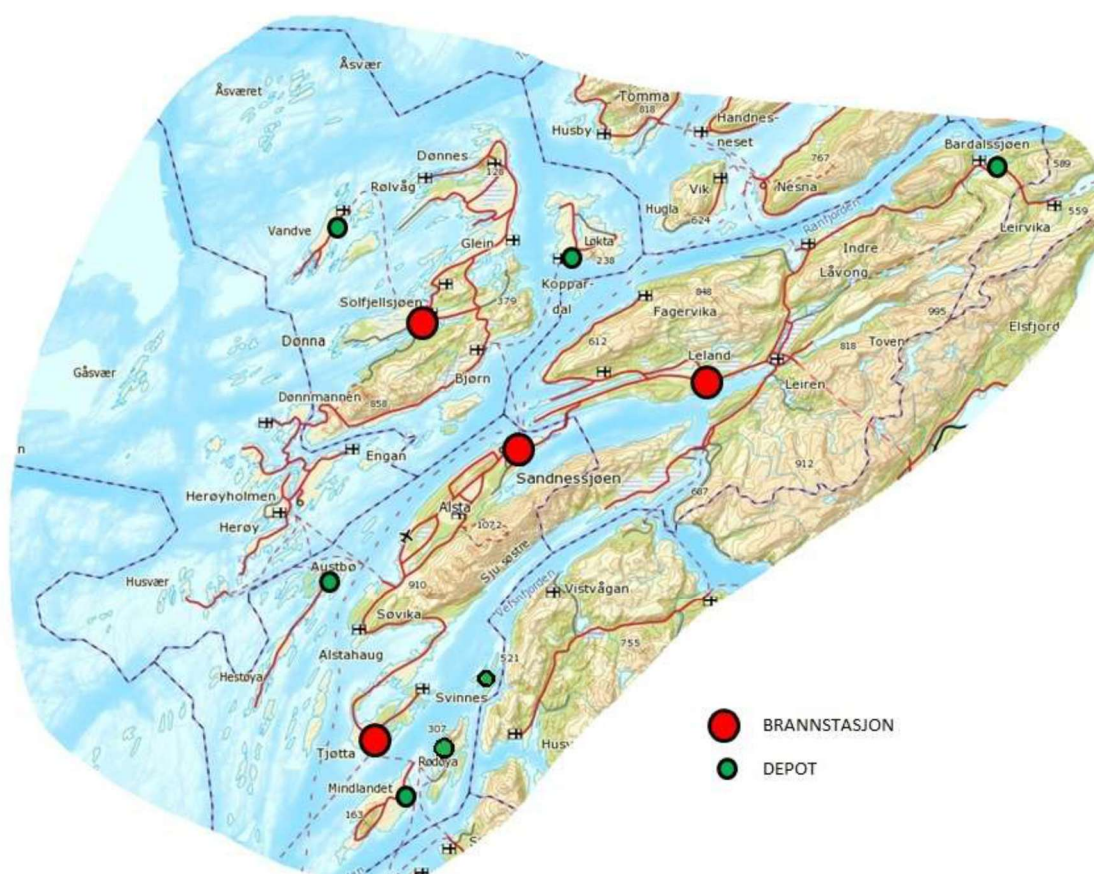
Sandnessjøen, 22. mars 2025

Dagfinn Ness Andreassen
Brannsjef

Ytre Helgeland brann og redning (YHBR)

YHBR er et vertskommunesamarbeid som er etablert for å sikre brukerne i deltakerkommunene (innbyggere, ansatte og kommunenes ansvarlige organer) tilgang til en fullverdig brann- og redningstjeneste. Alstahaug kommune er vertskommune og Leirfjord og Dønna kommuner er deltakerkommuner.

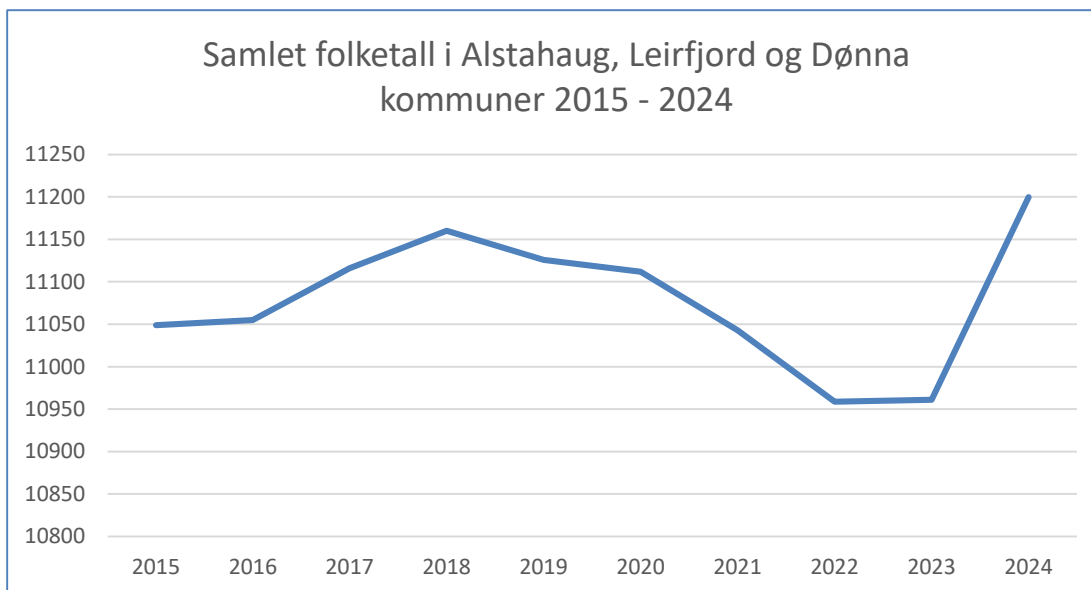
Brann- og redningsvesenet ledes og administreres fra Sandnessjøen med tre hele stillinger i administrasjonen. I tillegg til administrasjonen har vi tre brannforebyggere som jobber med tilsyn og feiing av fyringsanlegg.

Figur 1 Området YHBR dekker med brannstasjoner og -depoter

Innbyggere

Folketallet i Alstahaug, Leirfjord og Dønna kommuner er ved inngangen til 2024 samlet 11 200 personer. Det er en økning på 150 personer over de 10 siste årene.

Figur 2 Samlet folketall i kommunene Alstahaug, Leirfjord og Dønna kommuner i periode 2015-2024

Tabellen under viser hovedtrekkene i den demografiske utviklingen i kommunene. Som vi kan se av tabellen så har vi en økning i aldersgruppen fra 50 år og eldre, mens aldersgruppene under 50 år har hatt medgang. Unntaket er aldersgruppen 30-39 år som har hatt en solid vekst i perioden.

Endringer i personer aldersgrupper 2014-2024

0-9 år	-50
10-19 år	-146
20-29 år	-223
30-39 år	259
40-49 år	-265
50-59 år	5
60-69 år	59
70-79 år	406
80-89 år	76
90 år eller eldre	30

For brannvesenet viser den demografiske utviklingen vi har hatt og vil få i årene som kommer at det blir flere seniorer som skal bo i våre kommuner og det må hensynta når vi skal jobbe med det forebyggende arbeidet vårt.

Brannstasjoner

Vi har 4 brannstasjoner i vårt område:

- Sandnessjøen brannstasjon
- Tjøtta brannstasjon
- Leirfjord brannstasjon
- Dønna brannstasjon

Vi bor i krevende område logistikkmessig. For å bedre beredskapen har vi en rekke branddepoter. Disse er plassert på steder hvor det er lang utrykningsvei fra brannstasjonene. Vi har igangsatt et større prosjekt for å bedre kvaliteten på disse depotene, både med utstyr og personell. Dønna kommune er kommet lengst i dette arbeidet og i løpet av 2025 vil depotene på Vandve og Løkta få ferdigstilt en nødvendig oppgradering. Vi jobber videre med de øvrige depotene og har en forventning om at de skal stå ferdig oppgradert innen 2027.

Figur 3 Tilhenger med brannutstyr til branddepotet på Løkta

Personell og kjøretøy

Bemanning

Oversikt over bemanning på brannstasjonene:

	Utl	BK	Res
Sandnessjøen	4	12	4
Tjøtta	1	7	
Leirfjord	4	12	
Dønna	4	12	

Vaktordning:

- Hele YHBR: Innsatsleder på hjemmevakt.
- Sandnessjøen: Et vaktlag bestående av 4 personer på hjemmevakt.
- Tjøtta: Ingen vaktordning.
- Leirfjord: Ingen vaktordning.
- Dønna: Utrykningsleder på hjemmevakt.

Kompetanse på personellet

I tabellen under er det listet opp nøkkeltall i forhold til de ansatte på hver stasjon. En stor del av de ansatte har den formelle kompetansen på plass. Brann- og redningsforskriften stiller krav om at alle skal være ferdig utdannet som brannkonstabler innen to år etter at de starter. Dette har vi på plass på 3 av stasjonene. Kvinneandelen er generelt sett lav, men vi jobber aktivt med mangfold når vi rekrutterer. Rollene som utrykningsleder og sjåfør er noe tynt besatt. Vi må i 2025 få kurset opp flere utrykningsledere og sjåførere. Dette er kostbar kompetanse og vi er avhengig at det prioriteres ressurser fra kommunene til dette i de kommende årene.

Stasjon	Ansatte	Kvinneandel	Formell kompetanse	KI C
Sandnessjøen	25	10 %	88 %	5 stk
Tjøtta	8	0 %	37,5 %	3 stk
Leirfjord	16	6,3 %	93,8 %	5 stk
Dønna	17	11,8 %	100 %	6 stk

Kjøretøy

Oversikt over kjøretøy på brannstasjonene:

	Mannskapsbil	Brannlift	Tankbil	Redningsbil	Innsatslederbil	Utrykningslederbil	ATV
Sandnessjøen	1	1	1	1	1		1
Tjøtta	1						
Leirfjord	1					1	
Dønna	1		1			1	1

Arbeidsmiljøutvalg

Brannvesenet har et arbeidsutvalg som består av brannsjef, leder beredskap, leder forebyggende, tillitsvalgt og verneombud. I 2024 har vi hatt 2 møter i utvalget og behandlet 14 saker som i hovedsak omhandler HMS-relaterte saker i brannvesenet.

I 2024 har Fredrik Arntzberg vært tillitsvalgt og Bjørn Ivar Jenssen vært verneombud. Tillitsvalgt og verneombud har også deltatt i arbeidsgruppen som utarbeider ny risiko- og sårbarhetsvurdering for feiertjenesten. Dette arbeidet blir ferdigstilt i løpet av vår/sommer 2025.

Avdeling for brannforebygging

Hovedmålet for avdeling for brannforebygging er å forebygge brann, slik at tap av liv og verdier unngås.

Særskilte brannobjekter

Særskilte brannobjekter er bygg, områder, virksomheter osv. hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier. Det er tre ulike kategorier av særskilte brannobjekter:

- a) Bygninger og områder hvor brann kan medføre tap av mange liv.
- b) Bygninger, anlegg, opplag, tunneler og lignende som ved sin beskaffenhet eller den virksomhet som foregår i dem, antas å medføre særlig brannfare eller fare for stor brann, eller hvor brann kan medføre store samfunnsmessige konsekvenser.
- c) Viktige kulturhistoriske bygninger og anlegg.

Tilsynene gjennomføres etter behov. Hensikten med disse tilsynene er først å fremst å påse at personsikkerheten i objektet er ivaretatt. Et viktig moment det fokuseres på er internkontrollsystemet på objektet som skal ivareta brannsikkerheten.

Tilsyn:

	2023			2024		
	Alstahaug	Leirfjord	Dønna	Alstahaug	Leirfjord	Dønna
A-objekter	3			4		
B-objekter						
C-objekter	2			2		

Andre tiltak:

	2023			2024		
	Alstahaug	Leirfjord	Dønna	Alstahaug	Leirfjord	Dønna
A-objekter			1	10	3	
B-objekter	3					
C-objekter		1			1	

Oppfølging av utleieboliger som kommunen eier eller framleier

Vi igangsatte i 2024 et samarbeid med boligkontoret i Alstahaug kommune der vi gjennomførte besøk i utleieboliger som kommunen eier eller framleier til flyktninger. Totalt var vi innom 33 antall boliger/leiligheter for å vurdere brannsikkerheten. Disse besøkene viste at de fleste boenhetene hadde røykvarslere og slökkemiddel, men i en god del av disse var slökkemiddelet utgått og røykvarslere manglet batteri. Rømningsveiene var stort sett gode.

I 2025 planlegger vi å gjennomføre tilsvarende i Leirfjord og Dønna kommuner.

Boliger for vanskeligstilte

Vi innledet i 2024 et samarbeid med tjenesten for rus og psykiatri i Alstahaug kommune. Vi fikk sammen med dem dra ut på besøk til boliger/leiligheter. Beboere i disse boligene har statistisk en høyere risiko for å komme ut for brann og vi ser på det som et viktig forebyggende tiltak å kunne informere om brannsikkerhet og sammen med beboer gjøre vurderingen av risiko hos den enkelte. På disse besøkene informerte brannvesenet om flere brannsikkerhetstiltak i hjemmene, slik som:

- Røykvarslere
- Slokkemiddel
- Rømningsvei

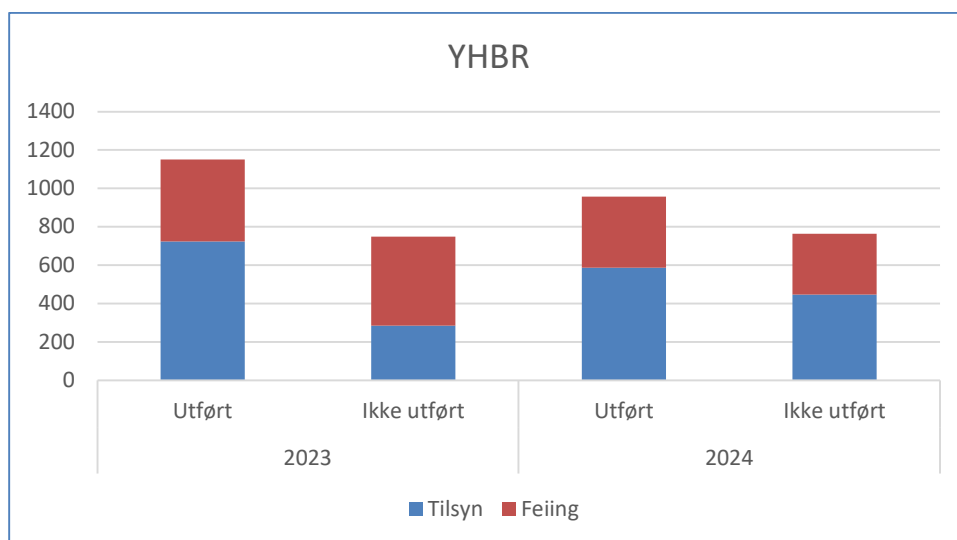
I 2025 planlegger vi å gjennomføre tilsvarende tiltak i Leirfjord og Dønna kommuner.

Boligtilsyn

Brannvesenet skal feie og føre tilsyn med fyringsanlegg i boliger og fritidsboliger ved behov. Når vi kommer på et boligtilsyn ser vi etter at ildstedet fungerer og informerer om slokkemidler, varslingsutstyr og rømningsveier. Vi kontrollerer også fyringsanlegget i boligen for å sjekke om det er behov for feiing.

YHBR samlet

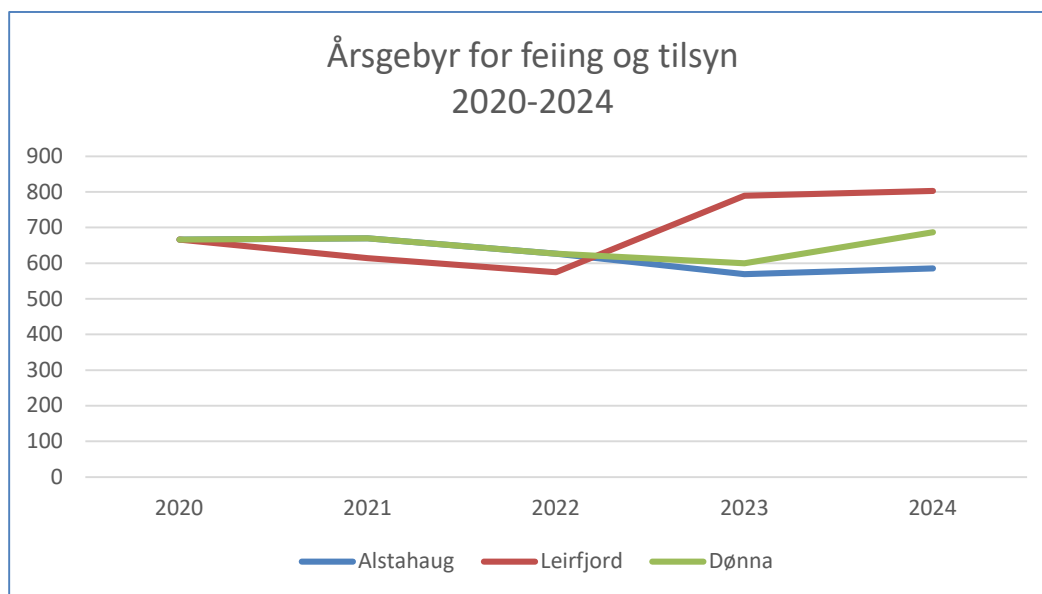
	2023		2024	
	Utført	Ikke utført	Utført	Ikke utført
Tilsyn	723	285	587	447
Feiing	428	464	370	317
Fresing av beksot	14	0	4	0
Kamerakontroll	6	0	1	0

Figur 4 Oversikt over antall tilsyn og feiinger i YHBR

Årsgebyr for feiing og tilsyn 2020-2024

Årsgebyret for feiing skal være til selvkost, det vil si at alle utgiftene på dette området skal finansieres med inntekter fra gebyret. Alstahaug kommune fastsetter gebyret for kommende år og anbefaler Leirfjord og Dønna kommuner å faste sitt gebyr på samme nivå som Alstahaug kommune med et tillegg for eventuelle interne kostnader kommunene har med tjenesten feiing og tilsyn. Både Leirfjord og Dønna kommunen har sine egne selvkostregnskap på dette området.

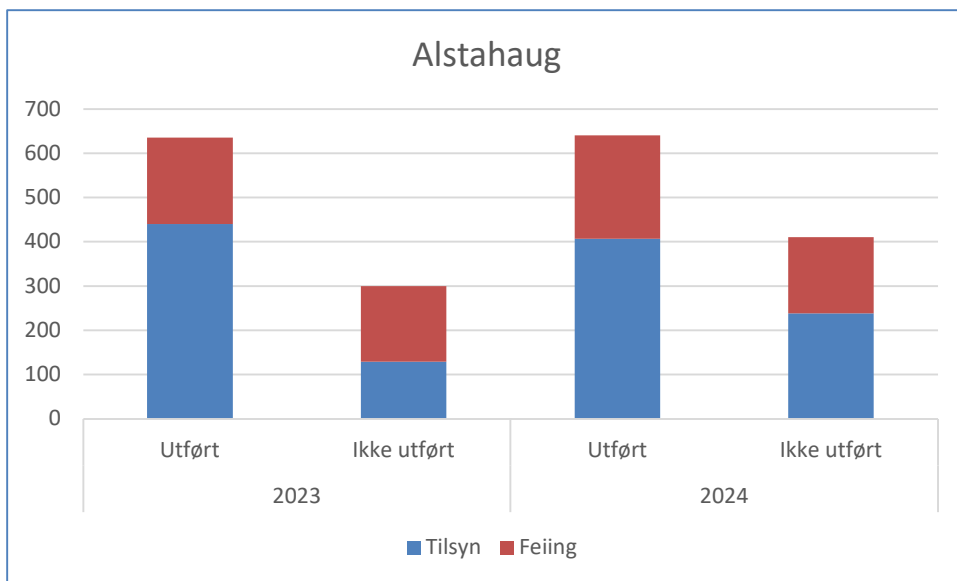

Årsgebyr for feiing og tilsyn, 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Alstahaug	666	670	627	570	585
Leirfjord	666	614	575	789	803
Dønna	666	670	627	600	687

Oversikt over antall feiinger og tilsyn i Alstahaug kommune

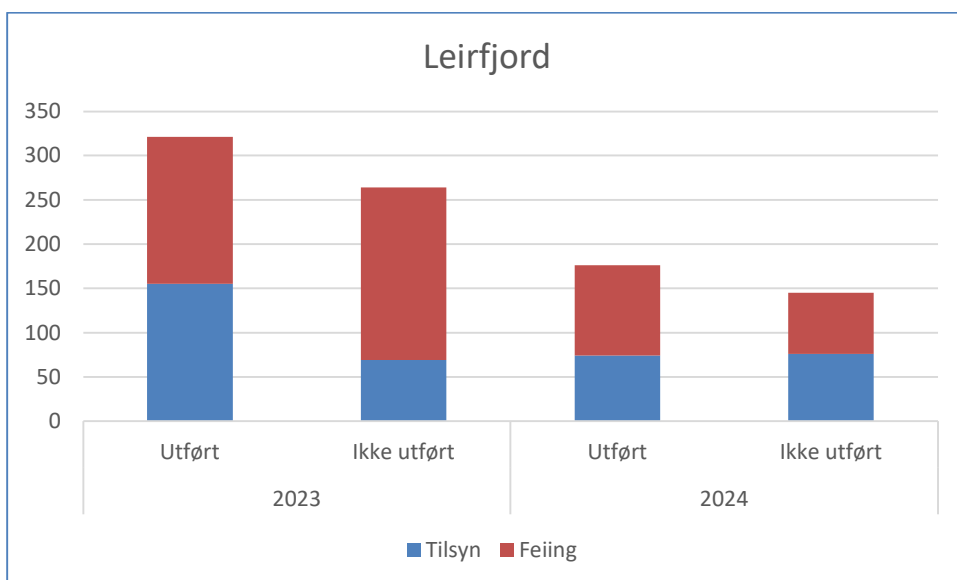
	2023		2024	
	Utført	Ikke utført	Utført	Ikke utført
Tilsyn	440	129	407	238
Feiing	195	171	233	172
Fresing av beksot	4	0	0	0
Kamerakontroll	3	0	0	0

Figur 5 Oversikt over antall tilsyn og feiinger i Alstahaug kommune

Oversikt over antall feiinger og tilsyn i Leirfjord kommune

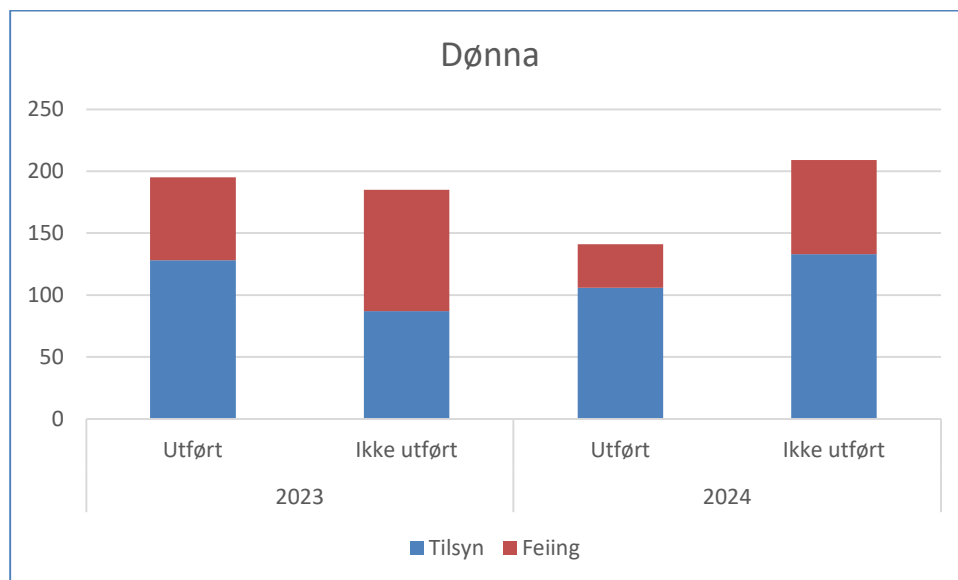
	2023		2024	
	Utført	Ikke utført	Utført	Ikke utført
Tilsyn	155	69	74	76
Feiing	166	195	102	69
Fresing av beksot	7	0	2	0
Kamerakontroll	2	0	0	0

Figur 6 Oversikt over antall tilsyn og feiinger i Leirfjord kommune

Oversikt over antall feiinger og tilsyn i Dønna kommune

	2023		2024	
	Utført	Ikke utført	Utført	Ikke utført
Tilsyn	128	87	106	133
Feiing	67	98	35	76
Fresing av beksot	3	0	2	0
Kamerakontroll	1	0	1	0

Figur 7 Oversikt over antall tilsyn og feiinger i Dønna kommune

Fyrverkeri

I henhold til gjeldende politivedtekter er det forbudt å brenne av krutt, fyrverkeri eller eksplosive stoffer uten tillatelse fra politiet. Det er kun på nyttårsaften i tidsrommet 18:00 til 02:00 at det ikke er generelt forbud mot oppskyting av fyrverkeri.

Brannvesenet behandler årlig søknader fra forhandlere som ønsker å selge fyrverkeri. Antall forhandlere har de siste årene blitt færre, og vi har nå 2 stk i hver kommune. Vi gjennomfører også en kontroll av utsalgsted i den perioden som forhandlere selger fyrverkeri. Under er en oversikt over antall utsalgsteder for fyrverkeri i våre kommuner.

	2023	2024
Alstahaug kommune	2	2
Leirfjord kommune	2	2
Dønna kommune	2	2

Sandnessjøen videregående skole

Transport- og logistikklassen ved Sandnessjøen videregående skole har undervisning i transport av farlig gods. Brannvesenet har de siste årene vært inne og hatt undervisning i dette temaet i tillegg til

at vi har fått snakket litt generelt om brannsikkerhet i hverdagen for denne aldersgruppen. Elevene har også fått gjennomført et kurs innen bruk av håndsløkkemidler med instruktører fra beredskapen i brannvesenet.

Sandnessjøen ungdomsskole

8. klasse ved ungdomsskolen har vært på besøk en dag på brannstasjonen og fått gjennomført et opplegg i forhold til brannsikkerhet. Her var fokus brannsikkerhet i hjemme og hva ungdommene bør tenke på i forhold til risiko hjemme. Opplegget ble avsluttet med at elevene fikk et kurs i hvordan de skal bruke håndsløkke for å slukke brann.

Bekymringsmeldinger

Brannvesenet mottar jevnlig bekymringsmeldinger fra befolkningen. Det dreier seg som regel om brannfarlige forhold som de ønsker å melde fra om. Det kan være alt fra stengte rømningsveier, brannfarlige boforhold, parkerte biler som er til hinder for brannvesenet med mer. Noen av disse meldingene kan vi følge direkte opp selv, mens andre er vi avhengig av et samarbeid med andre etater.

Vi får inn meldinger via telefon, e-post, personlig oppmøte og nettsiden **branntips.no**. Dette er en nasjonal nettside der man kan melde fra til brannvesenet om bekymringsfulle forhold.

Brannvesenets julekalender

YHBR er med på brannvesenets julekalender. Dette er et brannforebyggende opplegg i regi av brannvernforeningen som er rettet inn mot barn på 6. trinn på barneskolene.

Besøk hos bedrifter, lag og foreninger

Forebyggende avdeling er ute på en del besøk hos bedrifter, lag og foreninger. I de fleste tilfellene kommer dette som et resultat av at vi blir kontaktet. Men noen ganger inviterer vi oss inn på besøk for å bli bedre kjent med den aktiviteten som foregår.

Røykvarslersens dag

Røykvarslersens dag er 1. desember. Dette er en nasjonal merkedag for brannsikkerhet i Norge. Da gjennomføres det en stor nasjonal kampanje for få folk flest til å sjekke om røykvarslerne fungerer slik de skal:

- Funksjonstest av røykvarsleren for å kontrollere at de høres godt i alle oppholdsrom
- Bytte batteri
- Kontrollere holdbarhetsdato. Hvis de er blitt for gamle (10 år) må de skiftes ut.

Brannvesenet har i forbindelse med røykvarslersens dag stand på Alti i Sandnessjøen og vi drar på boligbesøk i våre tre kommuner med brannkonstabler fra beredskapen.

Bjørnis

Bjørnis oppsto for 13 år siden . Da var ideen å ha en trøstebamse i brannbilene til bruk i møte med barn som har opplevd brann og ulykker. I dag har Brannbamsen Bjørnis utviklet seg til å bli en figur de fleste barn og foreldre kjenner til. Det ble i 2023/2024 gjennomført en undersøkelse ved Fire Research & Innovation Centre (FRIC) i Trondheim som viser at ni av ti barnefamilier har lært noe nytt eller fått en påminnelse om brannsikkerheten hjemme av Bjørnis. Seks av ti har gjort ett eller flere brannsikringstiltak hjemme som følge av Bjørnis.

I YHBR bruker vi Bjørnis inn mot barnehager. I tillegg har vi deltatt på ulike arrangementer der barn er til stede for å sette fokus på brannsikkerheten. Vi har et godt samarbeid med barnehagene på dette området.

Kursaktivitet

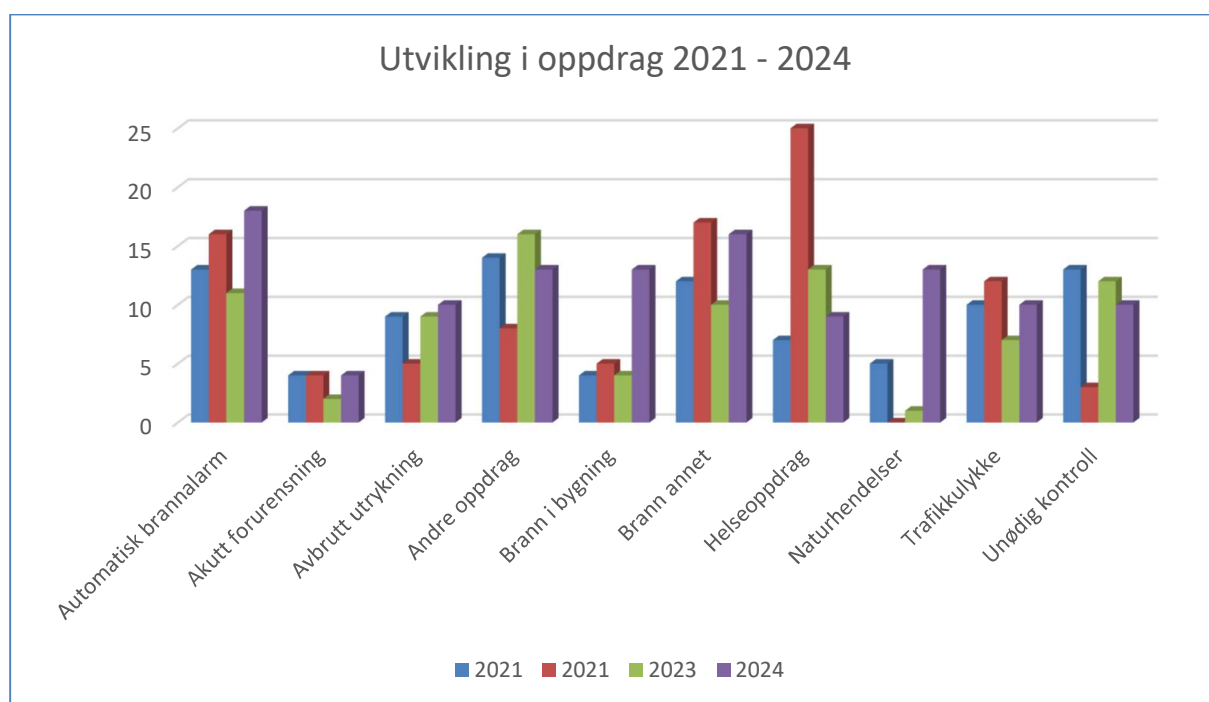
Brannvesenet er ikke dimensjonert for å drive med utstrakt kursvirksomhet, vi har verken personell eller utstyr til dette. Men vi gjennomfører en del sløkkekurs på forespørsel og noen kurs med opplæring i røykdykking. Her samarbeider vi med en ekstern aktør som leier inn personell fra oss som er instruktører på kurs rettet inn mot havbruks- og offshorenæringen.

Avdeling for beredskap

I 2024 rykket brannvesenet ut til 116 oppdrag i våre tre kommuner. Dette er 31 flere oppdrag enn det vi hadde i 2023, en økning på 36,5 %. Vi har totalt sett få hendelser til å lage god statistikk av så det er forventet at tallene kan variere mye fra år til år.

Utvikling i type oppdrag årene 2021-2024

Figuren og tabellen under viser utviklingen i type oppdrag for de 4 siste årene i hele YHBR. Mange av hendelsestypene ligger på et ganske jevnt nivå. Det som i hovedsak dro opp statistikken i forhold til antall hendelser var automatiske brannalarmer, brann i bygning og naturhendelser.

Figur 8 Oppdragstyper årene 2024-2021

	2021	2021	2023	2024
Automatisk brannalarm	13	16	11	18
Akutt forurensning	4	4	2	4
Avbrutt utrykning	9	5	9	10
Andre oppdrag	14	8	16	13
Brann i bygning	4	5	4	13
Brann annet	12	17	10	16
Helseoppdrag	7	25	13	9
Naturhendelser	5	0	1	13
Trafikkulykke	10	12	7	10
Unødig kontroll	13	3	12	10

Automatisk brannalarm

Automatisk brannalarm (ABA) er brannalarm fra et bygg med direkte tilknytning til 110 sentralen. På landsbasis er det nærmere 100 000 utrykninger hvert år som følge av ABA. Ca. 80 % av disse utrykninger er falske alarmer. Vi ser en økning i YHBR innenfor denne typen hendelser og det skaper bekymring.

Brann i bygning

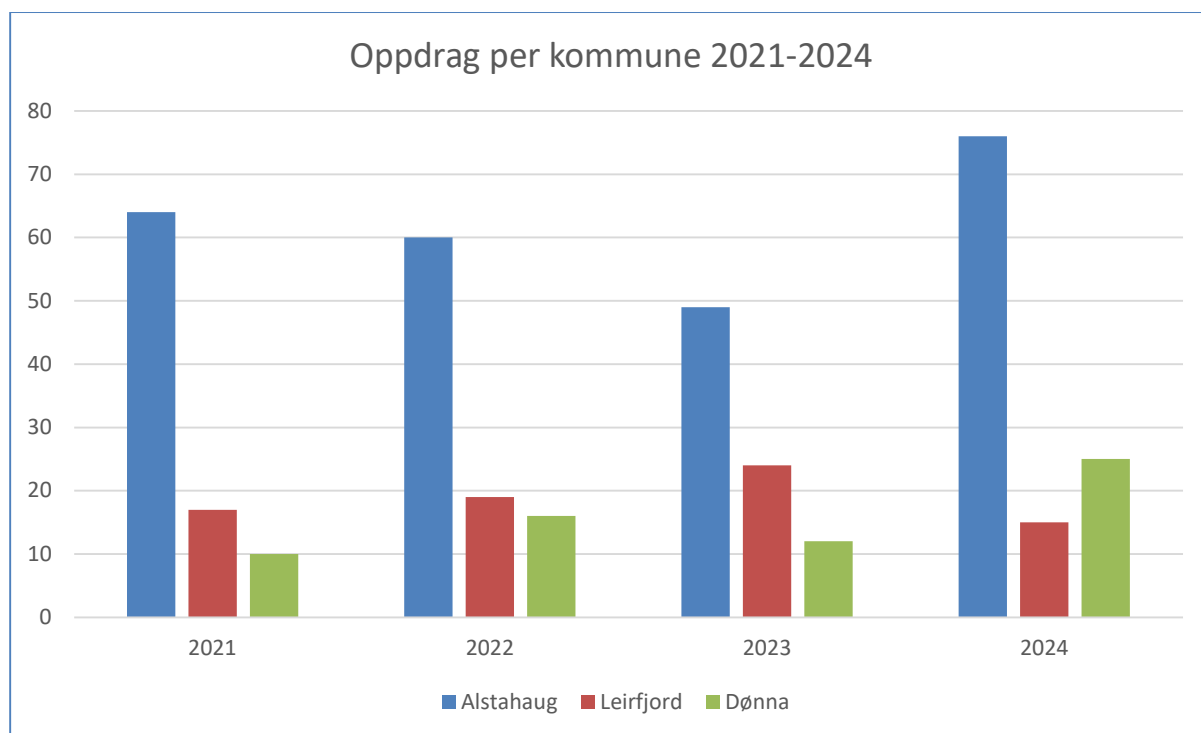
Vi hadde mange utrykninger til brann i bygning. Over mange år har vi ligget stabilt på et lavt nivå i forhold til sammenlignbare brannområder, men i 2024 fikk vi en markant økning i denne type hendelser. YHBR opplevde dessverre også en dødsbrann med en omkommen person.

Naturhendelser

I månedsskiftet januar/februar ble Nordland rammet av et kraftig uvær som fikk navnet Ingunn. På Kvaløyfjellet i Sømna kommune ble det målt en gjennomsnittsvind på 54,4 m/s. Dette er den kraftigste middelvinden som er målt i Norge noen gang. I vårt område gikk det spesielt hardt ut over Dønna kommune, og brannstasjonen på Dønna hadde 11 vindrelaterte utrykninger mens stormen pågikk. Brannkonstablene hadde det hektisk i det døgnet stormen var som verst.

Utvikling i antall oppdrag i den enkelte kommune

Figuren og tabellen under viser utviklingen av antall oppdrag i den enkelte kommune.

Figur 9 Antall oppdrag i hver kommune, 2024-2021

Antall oppdrag i hver kommune, 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
Alstahaug	64	60	49	76
Leirfjord	17	19	24	15
Dønna	10	16	12	25

Lederopplæring

Vi jobber målbevisst med opplæring av våre ledere i brannvesenet. Alle utrykningsledere og innsatsledere har årlig lederopplæring for å bli bedre på å lede hendelser. Vi jobber med å fase inn en metodikk som kalles 7-trinnsmodellen. Denne metodikken brukes nå på brannskolen for alle som tar lederopplæring der. Vi har kjørt lokalt kurs på alle våre ledere og vil de neste årene følge opp det med egne kursdager og øvelser.

Skal vi kunne håndtere hendelsen på en god måte må vi ha en felles forståelse av hva som skjer. Videre trengs det mer kunnskap om konsekvensene av tiltak vi igangsetter, og vi må sørge for å skape god utholdenhet med tanke på utstyr og personell. Dette er sentrale momenter i 7-trinnsmodellen og for å bli gode på den trenger vi tid og mye øving. Vi vil nok bruke 4-5 år før vi har fått denne metodikken godt innarbeidet i brannvesenet.

Øvelser

Det settes opp en øvelsesplan for hver brannstasjon som er tilpasset øvelsesnivået den enkelte stasjon ligger på. Utover disse faste øvelsene har vi i løpet av året en del samøvelser med andre nødetater og/eller bedrifter.

Eksempel på øvelsesplan i YHBR

L4 - Stasjon Dønna	Ukenr:	Dato lag 1og2	Dato lag 3og4	Ansvarlig for opplegg
1 Objektsyn	2	09.jan	11.jan Dønnes kirke??	Utrykningsleder
2 Kalde røykdykk	7	13.feb	15.feb Ferdighetsøvelse Objekt?	Utrykningsleder
3 Vannforsyning	10	05.mar	07.mar Ferdighetsøvelse, kulde	Utrykningsleder
4 Varme/kalde røykdykt	16	16.apr	18.apr Container/brakkerrigg på Holmen	Bent Are Walther
5 Dyreredning	22	28.mai	30.mai Teori og praksis	Utrykningsleder
6 Overflateredning	26	25.jun	27.jun Innsatsøvelse: Redning i sjø	Utrykningsleder
7 Plivo/Vask og polering	35	27.aug	29.aug E-læringskurs Plivo	Utrykningsleder
8 Frigjøring	38	17.sep	19.sep Bil/arbeidsulykke	Utrykningsleder
9 Kalde røykdykk	43	22.okt	24.okt Innsatsøvelse	Utrykningsleder
10 Førstehjelp	50	12.des	12.des Teori og praksis (juletallerken?)	Bjørn Ivar Jenssen

Fokusområder 2024: 7- trinnsmodell, Oppmarsj skadested, organisering, samband

Samhandlingsøvelser med helse/politi
Plivo - praktisk øvelse Håper det blir samme tidsrom som 2023 (Rundt uke 42)

Uanmeldte øvelser
Legger opp til noen uanmeldte øvelser i løpet av året

Ledelsesopplæring

Figur 10 Øvelsesplan for brannstasjonen på Dønna i 2024

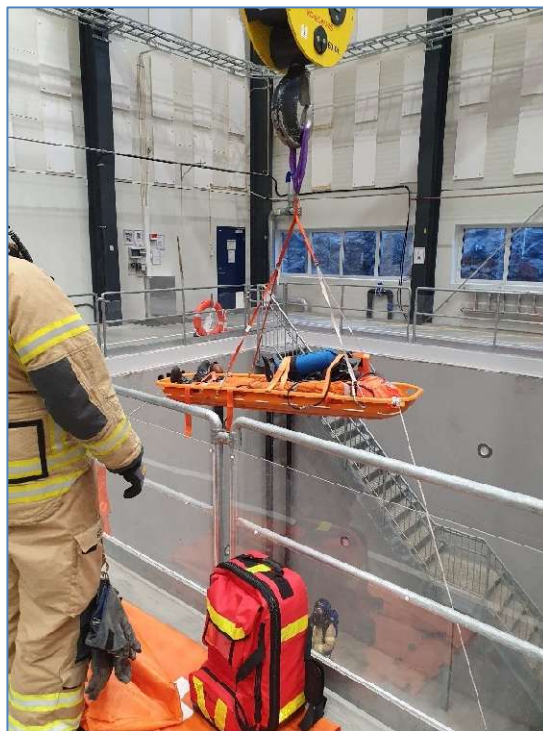
Samøvelse med andre nødetater

En av samøvelsene vi gjennomfører årlig er PLIVO (Pågående livstruende vold). Dette er en øvelse der brannvesen, ambulanse og politi øver på hvordan vi i felleskap kan håndtere krevende hendelser der mange menneskeliv er i fare. Et øvelsesscenario her er skoleskyting hvor en eller flere gjerningspersoner tar seg inn på et skole for å gjøre mest mulig skade med skytevåpen. I 2024 hadde vi en større øvelse på Drevjamoen militærleir hvor personell fra både indre og ytre Helgeland deltok.

Øvelse med næringslivet

I forbindelse med båtmessen i Sandnessjøen gjennomføres det en større brann- og redningsøvelse i indre havn i Sandnessjøen. I 2024 deltok alle nødetatene i tillegg til ambulansebåten, Nova Sea og redningselskapet i koordinert felles innsats for å håndtere en hendelse med brann i båt og redning av personer som var i sjøen.

Vi har også årlige øvelser med industrien i regionen. Typiske tema for disse øvelsene kan være brannhendelse, redning av personer i forbindelse med fall og/eller klemskader og ulykke med farlig stoff. Under er et bilde fra en redningsøvelse på Subseabasen i Sandnessjøen der det hentes opp en bevisløs person som har falt om under arbeid på Subseanlegget.

Figur 11 Redningsøvelse på Subseabasen i Sandnessjøen

Åpen dag på brannstasjonen

I uke 38 gjennomføres hvert år brannvernuka. YHBR markerer denne uken med åpen brannstasjon. I 2024 hadde vi åpen brannstasjon i alle våre tre kommuner og det var godt besøkte arrangement. På åpen brannstasjon har vi konkurranser, demonstrasjon av brannbiler og utstyr.

Grunnkurs deltid

I januar 2024 startet vi opp grunnkurs deltid for nye tilsatte brannkonstabler i vårt brannvesen. Denne gangen hadde vi 11 deltakere, alle brannstasjonene var representert på kurset. I slutten av mai ble grunnkurset avsluttet, og vi fikk uteksaminert 11 nye brannkonstabler.

Figur 12 Grunnkurselever som jobber med hurtigfrigjøring

Restverdiredning - RVR

RVR er et samarbeid mellom brann- og redningsvesenene og forsikringsnæringen i Norge. Tjenesten ledes og finansieres av Finans Norge Forsikringsdrift (FNF) på vegne av forsikringsnæringen. Brannvesenene håndterer de akutte hendelsene med sitt mannskap og utstyr og får kompensert for kostnadene de har.

Formålet med tjenesten er å begrense følgeskader etter brann- og vannskader og andre akutte hendelser. I 2024 var tjenesten inne i sitt 39 driftsår.

Hensikten er å redde verdier for forsikringstakerne og skadeforsikringsselskapene. For samfunnet er det snakk om å redde verdier og miljø. For de enkelte er det også mange personlige eiendeler som kan bli reddet i forbindelse med en skade som har stor betydning, uten at de har den største økonomiske verdien.

I dag er det 24 brannvesen som har avtale om å være vertsbrannvesen for RVR. På Helgeland er det Rana brann- og redningsvesen som har denne rollen. YHBR samarbeider tett med Rana på dette området og vi har investert i den del utstyr som gjør at vi kan utføre restverdiredning opp mot spesielt brann- og vannhendelser.

I 2024 hadde vi 10 oppdrag knyttet til RVR rundt om på våre stasjoner. Denne ordningen er gratis for forsikringstakerne. Det er bare å ta kontakt med 110-sentralen og be om hjelp til RVR så vil brannvesenet rykke ut og bistå.

Figur 13 RVR-oppdrag etter vannskade i kjeller

Sør-Helgeland Interkommunale utvalg mot akutt forurensning

Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning (IUA) er etablert for å ivareta forurensning fra olje og andre kjemikalier, og dekker hendelser på land, sjø og vassdrag. 12 kommuner på Helgeland har samarbeidet i et IUA i en årrekke. I 2024 ble det opprettet et nytt kommunalt oppgavefelleskap. Måten utvalget var organisert på før måtte endres for å tilfredsstille krav i ny kommunelov.

I 2024 har Kystverket vært pådriver for at kommunene skal få på plass oppdaterte miljørisikoanalyser og beredskapsanalyser. Alle kommunene i vårt brannvesen er ikke helt i mål med dette ennå: Alstahaug kommune har ferdigstilt arbeidet, mens Leirfjord og Dønna kommuner har det på oppgavelisten. Disse miljørisikoanalysene og beredskapsanalysene er grunnlagsdata når IUA'et skal lage en felles beredskapsplan for Sør-Helgeland.

Alle våre brannstasjoner er satt opp med personell og utstyr til å kunne håndtere små lokale utslipp. IUA'et vil tre inn når hendelsene er av en størrelse som ikke kan håndteres lokalt. For svært store hendelser med akutt forurensning, typisk skip som går på grunn og forårsaker store oljeutslipp, vil det statlige nivå komme inn og enten overta aksjonen eller bistå IUA'et i håndteringen.

I 2024 har vi kun hatt små lokale utslipp som har vært håndtert av en enkeltstasjon.

Våre største utfordringer framover

Det er vanskelig å spå om fremtiden, men det er viktig at vi har noen tanker om dette slik at vi kan forberede oss og få på plass utstyr og kompetanse som vi kan måtte trenge i framtiden. De utviklingstrekkene vi ser som vi tror kommer til å påvirke oss og måten vi må arbeide på er disse:

Demografi

Statistikken viser oss at alderssammensetningen i befolkningen er i betydelig endring, og dette bildet vil forsterke seg i årene som kommer. Om få år vil den aldersgruppen som vokser raskest være de som er 80 år og eldre. Mange av disse vil bli å boende hjemme lenge. Dette vil gi kommunene utfordringer i den brannforebyggende arbeidet. Her må de ulike etatene samarbeide godt skal man lykkes med et godt skadeforebyggende arbeid. En annen utfordringer med demografien er at brann- og redningsvesenet kommer til å slite med rekrutteringen. Vi ser tendenser til dette i dag og forventer at det blir vanskeligere å få tak i nye brannkonstabler framover.

Nye energibærere og energikilder

Oppladbare batterier brukes i dag i mange produkter som finnes rundt om i de norske hjem og på arbeidsplassene. Mobiltelefoner har vi etter hvert fått mye erfaring med. El-biler har overtatt nybilsalget og det selges svært få fossile nybiler Norge i dag. Sikkerheten til batterihåndteringen på bilene oppleves som god, og det er få bilbranner som skyldes batteribrann i Norge i dag, men dette bildet kan endre seg etter hvert som el-bilparken blir eldre.

El-sparkesykler og el-sykler er to andre produkter som er i sterk vekst. Det finnes i dag over 500 000 el-sparkesykler i Norge og vi har hatt flere bygningsbranner hvor startbrannen har vært i en el-sparkesykkel.

For alle disse produktene er det svært viktig at man følger instruksjonene om rett lading og at produktene blir tatt ut av bruk når de blir skadet. El-sparkesykkel og el-sykkel skal ikke lades i en rømningsvei. Hvis den skal lades i f.eks. en bod må det være røykvarsler der slik at man får tidlig varsling ved brann. Det som kjennetegner batteribranner er at de utvikler seg svært raskt, etter få sekunder vil et rom være overfylt av røyk og det er stor brannsmitte til rommet.

Store anlegg med solcellepaneler på vegger og tak med kapasitet til å forsyne et bolighus med strøm installeres det nå flere og flere av. Disse anleggene betyr økt risiko for våre brannfolk når man skal håndtere en bygningsbrann i bygninger med solcelleanlegg.

I alle våre tre kommuner har det i 2024 blitt jobbet med prosjekter med gass som energibærer. Man er i prosjekt med bioagassanlegg i Leirfjord og Dønna kommuner, foreløpig er ikke disse planene blitt realisert og det er uklart hva som skjer videre med disse prosjektene. I Alstahaug kommune jobbes det med oppstart av en hydrogenfabrikk og SHMIL vil i 2025 ta i bruk biogassdrevne renovasjonsbiler. Det vil bli fyllestasjon for bilene i Sandnessjøen, mens bilene vil operere i alle tre kommunene.

Alle disse energibærerne og energikildene gir oss behov for mer kompetanse for å forstå hvordan vi kan håndtere ulykker i slike objekter. Vi har også behov for et annet type utstyr enn det vi har i dag for effektivt å kunne slukke branner i slike objekter.

Klima

Været varierer mye i løpet av årstidene og fra år til år. På Helgeland er vi godt vant med mye vær, men vi er ikke godt nok rustet til å håndtere store komplekse hendelser som følge av været. Kommunene øver sin kriseberedskap årlig og her er hendelser med utgangspunkt i uvær noe som ofte går igjen. Erfaringene fra disse øvelsene er at vi sliter med den kommunale og regionale beredskapen når hendelsene blir store og/eller langvarige.

Brann- og redningsvesenet er en viktig del av denne beredskapen, men vi er dimensjonert for å håndtere de dagligdagse hendelsene. I 2024 hadde vi rekordmange utrykninger som følge av uvær. Så langt har vi klart å håndtere det vi har blitt satt til å løse på en god måte, men blir noe langvarig er vi ikke robuste nok til å håndtere det verken med personell eller utstyr.

Kommuneøkonomi

I takt med at kommunene får flere og flere oppgaver som skal løses forverrer den kommunale økonomien seg. Det økonomiske handlingsrommet til kommunene er blitt mindre og det må prioriteres hardt hvor ressursene skal brukes. Beredskap er i dag et sentralt tema både, lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Nasjonalt har Norge store økonomiske muskler og kan prioritere viktige tiltak på dette området hvis det er politisk vilje til dette. På grunn av den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa i dag er viljen stor til å prioritere tiltak innenfor beredskap på nasjonalt nivå, og da spesielt innenfor forsvar. Men vi ser ikke samme vilje til å prioritere viktig beredskap på lokalt og regionalt nivå. Her må noe gjøres for i store kriser i fredstid og i en tid der fred i Europa er truet er lokal og regional beredskap svært viktig for å sikre at befolkningen kan leve i en trygg og god hverdag.